

Stuurgroep Implementatie
Gemeenteopbouw en Toerusting (SIGT)

Secretaris: A. Wattèl,
Tasmanstraat 28, 6712 KB Ede
Tel.: 0318 614137
Mail: bramwattel@xs4all.nl

**Rapport Stuurgroep Implementatie
Gemeenteopbouw en Toerusting (SIGT)
voor de Ned. Geref. Kerken
met het oog op
de Landelijke Vergadering 2013
te Zeewolde**

16 september 2013

1. Instelling en werkwijze

2 De Landelijke Vergadering Houten 2010 (hierna te noemen: de LV) heeft in haar zitting van 26 maart
 4 2011 besloten om uitvoering te geven aan de adviezen zoals opgenomen in het rapport van de
 6 Commissie Toekomstig Predikantsprofiel en om voor de begeleiding van de uitvoering van deze
 8 besluiten een commissie in te stellen, gevormd door de voorzitters van de Nederlands
 10 Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP), de Vertrouwens- en Adviescommissie (VAC), de
 (voormalige) Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (CTP) en de STAGG. Vervolgens heeft de LV in
 deze 'Commissie Implementatie Predikantsprofiel' benoemd zuster M. Jellema (CTP) en de broeders
 M. van Daalen (STAGG), H. Lakerveld (VAC) en A. Wattèl (NGP). Zuster Jellema werd verzocht als
 samenroeper van de commissie te willen optreden.

De Commissie is op 28 oktober 2011 met haar werkzaamheden begonnen. In de eerste vergadering is
 afgesproken dat zr. Jellema als voorzitter en br. Wattèl als secretaris van de Commissie zullen
 fungeren. Voorts is de naam van de Commissie gewijzigd in 'Stuurgroep Implementatie
 Gemeenteopbouw en Toerusting' (afkorting SIGT), omdat naar het oordeel van de commissieleden
 deze naam de taken van de Commissie op een meer adequate wijze verwoordt.

Omdat in het najaar van 2012 br. Van Daalen is afgetreden als voorzitter van het bestuur van de
 STAGG heeft hij in de vergadering van 9 november 2012 zijn lidmaatschap van SIGT beëindigd. Als
 zijn opvolger is door het bestuur van de STAGG ds. M. de Jong aangewezen; ds. De Jong heeft binnen
 het bestuur van de STAGG met name de toerustingsactiviteiten in zijn portefeuille.

SIGT heeft vanaf haar instelling tot de datum van indiening van dit rapport tien keer vergaderd. Alle
 vergaderingen werden bijgewoond door br. A.K.C. Quist, coördinator toerusting.

Met betrekking tot de verhouding tussen SIGT en de STAGG enerzijds en de coördinator anderzijds is
 het volgende vastgesteld:

- 24 - De coördinator is aan de STAGG verantwoording verschuldigd voor de besteding van de ten
 behoefte van de toerusting ter beschikking gestelde gelden,
- 26 - SIGT stuurt de coördinator aan (inhoudelijke input), fungeert als zijn sparring partner, houdt
 toezicht op zijn functioneren, is verantwoordelijk voor de totstandkoming van de
 28 implementatie en draagt zorg voor de rapportage aan de volgende Landelijke Vergadering.

30 2. Opdracht

De LV heeft aan de Commissie de volgende opdracht verstrekt:

- 32 1. de uitvoering van de besluiten A 1 en 3, C 2 en 3, D 5, E 1 en 2 en F 1, 2 en 5 te monitoren;
- 34 2. een gecoördineerde uitvoering van deze besluiten, waarbij diverse partijen betrokken zijn, te
 bevorderen, alsmede een goede afstemming met de praktijk van alledag;
- 36 3. over de uitvoering van haar opdracht verslag uit te brengen aan de kerken ten behoeve van
 de volgende Landelijke Vergadering en daarbij inzicht te geven in de eerste resultaten van de

2 uitvoering, de beschikbare evaluaties van de genomen initiatieven en de gemaakte kosten
ten opzichte van het budget.

De onder 1 genoemde besluiten kunnen als volgt kort worden weergegeven:

4 A 1: verzoek aan de VAC om het vastgestelde predikantsprofiel op te nemen in de handleiding voor
het uitbrengen van een beroep,

6 A 3: over de bespreking van het vastgestelde profiel binnen de kerkenraden en het maken van
afspraken over de taakverdeling tussen kerkenraad, predikant en kerkelijk werker te rapporten
8 uiterlijk in de voorjaarsvergaderingen 2012 van de regio's,

10 C 2: verzoek aan de VAC om een handreiking op te stellen als leidraad voor het evaluatiegesprek
tussen kerkenraad en predikant,

12 C 3: uiterlijk in de najaarsvergaderingen 2012 van de regio's te rapporteren over de wijze waarop de
evaluatiegesprekken georganiseerd zijn,

D 5: verzoek aan de NGP een korte cursus voor kerkelijk werkers te organiseren,

14 E 1: verzoek aan de NGP om het prioschap onderdeel te maken van de predikantsopleiding

16 E 2: te garanderen dat de student die voor het prioschap in aanmerking komt een plaats krijgt om als
prio werkzaam te zijn,

18 F 1: verzoek aan de STAGG om de coördinatie en organisatie op zich te nemen van alle elementen die
leiden tot een coherente aanpak van gemeente(op)bouw en gemeentetoerusting,

20 F 2: op de NGK website een onderdeel op te nemen waarin informatie beschikbaar is over de
bestuurlijke aspecten voor een kerkenraad,

22 F 5: uiterlijk in de najaarsvergaderingen 2013 van de regio's te rapporteren over de wijze waarop de
toerusting van de kerkenraden vorm heeft gekregen.

24 De besluiten van de LV houden derhalve verzoeken in aan de VAC (A 1, C 2), de NGP (D 5, E 1, E 2), de
kerken in regioverband (A 3, C 3, F 5) en de STAGG (F 1, F 2).

26 **3.Uitvoering van de van de LV Houten 2010 ontvangen opdracht**

Met betrekking tot de verzoeken aan de VAC

28 Aan de VAC is gevraagd op welke wijze zij aan de op haar betrekking hebbende besluiten uitvoering
heeft gegeven. Zij heeft daarop geantwoord dat het vastgestelde predikantsprofiel als bijlage aan de
30 bestaande 'Handreiking voor het beroepingswerk' is toegevoegd en aan alle kerkenraden en
predikanten is toegestuurd. Voorts heeft zij een concepthandreiking voor het evaluatiegesprek
32 tussen kerkenraad en predikant opgesteld en deze met verzoek om commentaar gestuurd naar een
aantal voorzitters van kerkenraden, een aantal predikanten en de leden van de voormalige CTP. De

ontvangen opmerkingen en voorstellen zijn zoveel mogelijk in de handreiking verwerkt. Het
2 definitieve voorstel is vervolgens naar alle kerkenraden en predikanten verzonden. Het document is
door de VAC ook op de in mei 2012 gehouden ambtsdragersdag in een workshop aan de orde
4 gesteld. Voor het overige moge worden verwezen naar de eigen rapportage van de VAC aan uw
Vergadering.

6 Wij constateren met genoegen dat de VAC aan de door de LV aan haar gedane verzoeken heeft
voldaan.

8

Met betrekking tot de verzoeken aan de NGP

10 Aan de NGP is gevraagd op welke manier zij aan de op haar betrekking hebbende besluiten
uitvoering heeft gegeven. Zij heeft daarop geantwoord dat op verzoek en onder
12 verantwoordelijkheid van het bestuur van de NGP een korte cursus voor kerkelijk werkers is
ontwikkeld door de gastdocenten ds. K. Muller (kerkelijk samenleven) en drs. D. Timmerman
14 (kerkgeschiedenis). In het najaar van 2013 zal de cursus voor de eerste keer worden aangeboden. In
dat verband merkt het bestuur van de NGP nog wel op dat door de LV helaas is nagelaten om
16 voorafgaande aan de besluitvorming het aantal en de hoedanigheid van de kerkelijk werkers binnen
de NGK en de mate van belangstelling voor een dergelijke cursus te inventariseren.

18 Met betrekking tot het besluit inzake het prioschap is door het bestuur van de NGP een commissie
ingesteld die veel werk heeft verricht en aan het bestuur inmiddels uitgebreid rapport heeft
20 uitgebracht. Het is te verwachten dat de eerste prio in 2015/2016 aan de slag zal kunnen gaan. Het is
uiteeraard de bedoeling dat er voldoende kerken zullen worden gevonden die bereid zijn een prio in
22 huis te halen. Het bestuur van de NGP tekent hierbij uitdrukkelijk aan dat een garantie als door de LV
gevraagd, niet door de NGP zal kunnen worden gegeven. Het bestuur vat wat hem betreft de
24 garantie dan ook op als (slechts) een inspanningsverbintenis; een garantie kan alleen door de kerken
zelf worden gegeven. Voor het overige moge worden verwezen naar de eigen rapportage van de NGP
26 aan uw Vergadering.

Wij constateren met genoegen dat de NGP aan de door de LV aan haar gedane verzoeken heeft
28 voldaan.

30 *Met betrekking tot de verzoeken aan de kerken in regioverband*

In het voorjaar van 2013 is aan de scriba's van de (oude) regio's gevraagd of de kerken uiterlijk in de
32 voorjaarsvergadering 2012 hebben gerapporteerd over de bespreking van het vastgestelde
predikantsprofiel en over de gemaakte afspraken met betrekking tot de taakverdeling tussen
34 kerkenraad, predikant en kerkelijk werker en zo ja, in de rapportages een globaal inzicht te geven.
Tevens is gevraagd of de kerken uiterlijk in de najaarsvergadering 2012 gerapporteerd hebben over
36 de wijze van organisatie van de in de besluittekst genoemde evaluatiegesprekken en zo ja, in de
rapportages een globaal inzicht te geven. Tenslotte is gevraagd of de kerken al hebben
38 gerapporteerd over de wijze waarop hun toerusting vorm heeft gekregen.

Voor zover de betreffende regioscriba's hebben gereageerd, bleek hieruit dat in geen enkele regio enige rapportage zoals door de LV was gevraagd, had plaatsgevonden. Daarom is vervolgens aan de regioscriba's van de nieuwe regio's gevraagd de door de LV gevraagde rapportages alsnog in de najaarsvergadering 2013 te willen laten plaatsvinden en daarna SIGT een globaal inzicht te geven in deze rapportages. De verslaglegging hiervan kan in verband met de gevraagde tijdige inlevering van ons rapport helaas niet meer daarin plaatsvinden.

Het moge duidelijk zijn dat wij betreuren dat de kerken in regioverband niet hebben voldaan aan de door de LV aan hen gedane verzoeken. Wat daarvan de reden is, is ons niet bekend. Wellicht zijn regio's niet gewend om in hun functioneren alert te zijn op besluiten van Landelijke Vergaderingen. Hoe het ook zij, wij veroorloven ons wel uw Vergadering in overweging te geven aan het aspect van het doorkomen van door uw Vergadering genomen besluiten bij de plaatselijke kerken (al dan niet in regioverband) aandacht te besteden.

14 *Met betrekking tot de verzoeken aan de STAGG*

In augustus 2011 heeft het moderamen van de LV aan het bestuur van de STAGG gevraagd uitvoering te willen geven aan het besluit van de LV, inhoudende de STAGG te verzoeken 'om de coördinatie en organisatie op zich te nemen van alle elementen die leiden tot een coherente aanpak van gemeente(op)bouw en gemeentetoerusting met inbegrip van de daarbij behorende verhoging van de landelijke afdracht'. De STAGG heeft deze taak op zich genomen; de feitelijke werkzaamheden zijn hoofdzakelijk uitgevoerd door br. Klaas Quist in zijn hoedanigheid van coördinator toerusting en projectleider.

Voor wat betreft de inhoud van de werkzaamheden van br. Quist verwijzen wij naar de door hem opgestelde rapportage die als bijlage bij dit rapport is gevoegd en die een onderdeel vormt van onze eigen rapportage aan uw Vergadering.

Wij constateren met genoegen dat br. Quist er in is geslaagd Toerusting 2.0 binnen onze kerken op de kaart te zetten en een goede startpositie te geven voor een verdere uitbouw en ontwikkeling. Wij hebben grote waardering voor zijn inzet en voor de wijze waarop hij zijn taak heeft vervuld. Onze kerken zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd.

Door de Landelijke Vergadering Houten 2010 was voor de bekostiging van Toerusting 2.0 een jaarlijkse bijdrage vastgesteld ter grootte van € 2,67 per ziel. In de bijlage bij dit rapport is in onderdeel 6 aangegeven hoe de door de LV ter beschikking gestelde middelen zijn besteed. De vastgestelde bijdrage voorzag mede in de bekostiging van de coördinatie van het Diaconaal Steunpunt. Nu daarvoor in het kader van Toerusting 2.0 geen uitgaven zijn gedaan, kan de bijdrage voor Toerusting 2.0 voor de komende jaren met het voor die bekostiging bestemde bedrag van € 0,23 worden verlaagd. Voorts zou het op zich redelijk zijn om bij de vast te stellen bijdrage voor de komende jaren een inflatiecorrectie toe te passen. Wij hebben evenwel besloten om gezien de moeilijke economische situatie die ook aan de leden van onze kerken niet voorbij gaat, voor de komende periode op een dergelijke correctie geen beroep te doen. Wij verzoeken uw Vergadering dan ook voor de komende jaren de jaarlijkse bijdrage voor de bekostiging van Toerusting 2.0 vast te

stellen op een bedrag van € 2,44 per ziel. In de bekostiging van Toerusting 2.0 is mede begrepen de
2 honorering van de werkzaamheden van de coördinator, br. A.K.C. Quist. Wij verzoeken uw
Vergadering goed te keuren dat het contract met hem wordt voortgezet.

4 Het positieve verschil in 2012 tussen begroting en realisatie (€32.550) wordt veroorzaakt door een
latere start van Toerustingsdagen bij de kerken en samenhangende coördinatiekosten. Dit bedrag is
6 niet bij de Financiële Commissie gedeclareerd en zal ook niet worden geclaimd. Het is aan de
Financiële commissie om te besluiten of en hoe dit bedrag met de kerken wordt verrekend.

8

4.STAGG en Toerusting 2.0

10 In de loop van 2013 is duidelijk geworden dat binnen afzienbare tijd een overname van de STAGG
door een andere - kerkelijk gezien neutrale - partij mocht worden verwacht. Naar de mening van
12 SIGT zou met een dergelijke overname de borging van de uitvoering van het besluit van de LV met
betrekking tot Toerusting 2.0 onzeker worden en zou derhalve deze uitvoering bij voorkeur niet mee
14 moeten gaan in de overname. Het moderamen van de LV heeft deze mening tot de zijne gemaakt en
heeft daarom in juni 2013 het bestuur van de STAGG gevraagd het betreffende verzoek van de LV en
16 de daarmee verbonden opdracht te willen teruggeven. Het bestuur van de STAGG heeft dit verzoek
ingewilligd.

18 Vervolgens heeft het moderamen het bestuur van de NGP gevraagd of hij bereid is de in augustus
2011 aan de STAGG verstrekte opdracht over te willen nemen en voort te zetten tot in ieder geval de
20 komende Landelijke Vergadering. Deze zal dan in overleg met betrokken partijen dienen te besluiten
waar Toerusting 2.0 in de toekomst het beste kan worden ondergebracht. Het bestuur van de NGP
22 heeft dit verzoek ingewilligd en het moderamen meegedeeld een en ander in nauw contact met SIGT
en met br. Quist te zullen voortzetten tot in ieder geval de sluiting van de komende Landelijke
24 Vergadering of zoveel eerder als die zal beslissen.

Wij hebben met genoegen van de beslissing van het bestuur van de NGP kennis genomen en zijn het
26 bestuur zeer erkentelijk voor zijn bereidwilligheid. Voor wat betreft de overgang van de
toerustingsactiviteiten van de STAGG naar de NGP hebben wij overwogen dat de verhouding tussen
28 SIGT enerzijds en de NGP anderzijds niet anders zal zijn dan die tussen SIGT enerzijds en de STAGG
anderzijds. Het inhoudelijke toezicht ligt bij SIGT, het financiële toezicht bij de NGP. Wel hebben wij
30 ten behoeve van br. Quist een van de bestuursleden van de STAGG die als zodanig met name
betrokken was bij de toerustingsactiviteiten, verzocht voorlopig deze functie vanuit SIGT voort te
32 zetten.

De formele overdracht van Toerusting 2.0 vanuit de STAGG naar de NGP heeft per 31 juli 2013
34 plaatsgevonden.

Wij verzoeken uw Vergadering om in overleg met alle betrokken partijen te besluiten waar
36 Toerusting 2.0 in de toekomst het beste blijvend kan worden ondergebracht.

5. De toekomst van SIGT

2 Het zwaartepunt van de werkzaamheden van SIGT sinds haar instelling heeft gelegen in het
3 begeleiden en monitoren van het opzetten en implementeren van Toerusting 2.0. Dat is ook conform
4 de bedoeling van de LV; niet voor niets werd door de LV de commissie Commissie *Implementatie*
5 Predikantsprofiel genoemd, een term die door ons bewust in de nieuwe naam is overgenomen. Zoals
6 eerder opgemerkt zijn wij van mening dat inmiddels Toerusting 2.0 binnen de NGK een eigen plaats
7 heeft verworven en dat op goede gronden een verdere uitbouw en ontwikkeling mag worden
8 verwacht. Wij zijn dan ook van oordeel dat, nu de opstartfase van Toerusting 2.0 als voorbij kan
9 worden beschouwd, SIGT kan worden opgeheven en dat haar rol van begeleiding van en het houden
10 van toezicht op de coördinator toerusting kan worden overgenomen door het gremium waarbij
11 Toerusting 2.0 door uw Vergadering blijvend zal worden ondergebracht. Daarbij zal dan wel een
12 regelmatig overleg met stakeholders en andere betrokkenen wenselijk zoal niet noodzakelijk zijn.

13 Wij verzoeken uw Vergadering dan ook SIGT van haar opdracht te ontslaan en de leden decharge te
14 verlenen.

16 6. Overzicht gevraagde besluiten

17 Paragraaf 3: . Wij verzoeken uw Vergadering voor de komende jaren de jaarlijkse bijdrage voor de
18 bekostiging van Toerusting 2.0 vast te stellen op een bedrag van € 2,44 per ziel (voorheen €2,67).

19 Paragraaf 4: Wij verzoeken uw Vergadering om in overleg met alle betrokken partijen te besluiten
20 waar Toerusting 2.0 in de toekomst het beste blijvend kan worden ondergebracht.

21 Paragraaf 5: Wij verzoeken uw Vergadering dan ook SIGT van haar opdracht te ontslaan en de leden
22 decharge te verlenen.

24 7. Tenslotte

25 Gaarne bieden wij ons rapport met inbegrip van de bijlage aan uw Vergadering ter bespreking aan.
26 Uiteraard zijn wij bereid indien nodig het rapport toe te lichten en vragen te beantwoorden. Moge
27 het werk van SIGT dienstbaar zijn geweest aan de komst van Gods Koninkrijk en in Christus niet
28 vergeefs zijn geweest. Uw Vergadering wensen wij van harte veel wijsheid en zegen toe.

Ede, 16 september 2013.

30 Marieke Jellema

Marten de Jong

32 Harry Lakerveld

Bram Wattèl

34

Bijlage bij rapport SIGT (met sub-bijlagen)

2

4 **BOUWEN**

IN VERTROUWEN

6

8

10

12

14 *Rapportage aan de Landelijke Vergadering*

Toerusting 2.0

Inhoudsopgave

2

	pagina
Inleiding	3
1. Toerusting kerkenraden a. Algemene doelstelling b. Plaatselijke toerustingsdag c. Overig aanbod d. Tweejaarlijkse landelijke toerustingsdag	4-5
2. Permanente Educatie van Predikanten a. Algemene doelstelling b. Begeleide intervisie c. Coaching d. Overig aanbod e. Registratie PE punten	6-7
3. Digitale kennisuitwisseling – NGpedia	8
4. Organisatie en uitvoering a. Coördinatie b. Bestuur c. Netwerk trainers & Coaches	9
5. Communicatie	10
6. Financiën a. Opstart en ontwikkeling, 2011 – 2013 b. Begroting en exploitatie 2012	11-12
7. Aanbevelingen	13
Bijlagen:	
1. Hoofddoelen meerjaren beleidsplan Toerusting 2.0	14
2. Overzicht aanbod Toerusting 2.0 kerken	15-16
3. Geselecteerde aanbod Permanente Educatie Predikanten	17-20
4. Functieomschrijving Coördinator Toerusting	21
5. LV 2010/2011 – 09.02.03	22-23

4

2 *Inleiding*

De Landelijke Vergadering van Houten (hierna te noemen LV) heeft STAGG in 2011 gevraagd te komen met een “coherente aanpak voor gemeenteopbouw en – toerusting” en dat uit te voeren.¹ Deze opdracht is door STAGG actief opgepakt en tot uitvoering gebracht.

6

Kort gezegd omvat de opdracht van de LV de volgende drie onderdelen:

8

- Toerusting van kerkenraden
- Permanente Educatie van predikanten

10

- Digitale uitwisseling van kennis en ervaring

12 In dit rapport is kort samengevat te lezen hoe onder noemer Toerusting 2.0 samenhang is
aangebracht in de gemeenteopbouw en toerusting binnen de Nederlands Gereformeerde
14 Kerken.

16 De titel van deze rapportage vat kernachtig samen waar de focus van Toerusting 2.0 ligt. Met
Bouwen in vertrouwen wordt bedoeld dat wij

18

1. afhankelijk zijn van Gods zegen en wijsheid. Het hangt niet van ons werk af. We mogen
20 vertrouwen dat Hij zijn gemeente bouwt.
2. actief werken aan de relatie met werkers in de kerk; een goede relatie is de basis van
22 vertrouwen en maakt het mogelijk om zaken bespreekbaar te maken;
3. via Toerusting 2.0 de vertrouwensrelatie tussen de plaatselijke werkers in de kerk
24 positief willen versterken. Een kerkenraad die samen met predikant een hecht team
vormt, kan tegen een stootje, maar is ook veel beter in staat om de gemeente van
26 Christus te leiden en toe te rusten.

28 Deze rapportage is daarmee niet alleen een verantwoording over wat is gedaan, ook hoe we
verder willen. Bestuurlijk gaat er iets veranderen, maar veel belangrijker: Het werk is nog niet
30 af. We staan aan het begin. Het einddoel dat we voor ogen hebben is dat de gemeente de
predikant en ambtsdragers ziet en denkt: “Dat wil ik ook!” En dat ambtsdragers aan het einde
32 van hun ambtsperiode zeggen: “Wat heeft de Heer mij gezegd. Met vreugde heb ik in zijn
wijngaard gearbeid.” Ambitieuw? Jazeker. Realistisch? Zullen we zien wat God voor ons in petto
34 heeft?

36 Daarmee spreek ik, mede namens alle bij Toerusting 2.0 betrokken personen, de hoop en
verwachting uit dat de LV Zeewolde bemoedigd wordt door dit rapport en een positief besluit
38 neemt over de aanbevelingen.

40 Ik wens u wijsheid en vreugde toe en zegen van de Heer van zijn gemeente, bij de bespreking en
besluitvorming omtrent Toerusting 2.0.

42

Klaas Quist

¹ zie LV 2010/2011 – 09.02.03, deze is als bijlage 5 opgenomen bij dit rapport.

Coördinator Toerusting 2.0

2 1. Toerusting kerken

4 a. Algemene doelstelling

6 De toerusting van kerkenraden leidt ertoe dat kerkenraden beter in staat zijn geestelijk en
organisatorisch leiding te geven aan de gemeente. Hiermee verwoorden we kernachtig wat het
8 doel van onze inzet is. Middels de volgende indicatoren meten we of onze betrokkenheid
effectief is geweest:

- 10 • de kerkenraad werkt met een duidelijke visie op de toekomst van de gemeente
- 12 • predikant(en) en kerkenraad geven in eenheid, saamhorigheid en onderlinge liefde
leiding aan de gemeente
- 14 • er is een talentgerichte aanpak bij het inschakelen van gemeenteleden i.p.v.
functiegerichtheid
- 16 • afname van 'uitgebluste' kerkenraadsleden die regulier aftreden

Om dit objectief te kunnen meten zal in 2013 een questionnaire ontwikkeld worden.

20 b. Plaatselijke toerustingsdag

22 Het speerpunt in de toerusting van de kerken is de plaatselijke toerustingsdag. Op kosten van de
financiële commissie (hierna FC) kunnen plaatselijke kerken eens per twee jaar gebruik maken
24 van de deskundigheid van een trainer uit het netwerk van Toerusting 2.0. De trainerskosten van
twee aaneengesloten dagdelen worden uit dit budget vergoed. Aanvankelijk dachten we aan één
26 dagdeel per jaar, conform het besluit van de LV. Bij nader inzien zijn we van mening dat het
effectiever is om een dag per twee jaar te organiseren. De kosten zijn gelijk, maar we verwachten
28 dat het makkelijker is om mensen te enthousiasmeren en een aansprekend programma samen te
stellen. Bovendien is één dagdeel in de meeste gevallen ook te kort om echt effectief te kunnen
zijn.

30 Voorwaarde om van deze regeling gebruik te kunnen maken is dat de invulling van deze dag past
32 binnen één of meer van de vier hoofddoelen zoals die zijn voorwoord in het meerjarenplan. (zie
bijlage 1). Kort samengevat zijn dit:

- 34 a. Geloofsopbouw
- 36 b. Context
- c. Leiderschap
- d. Communicatie

38 Dit betekent concreet dat we niet met een vast programma komen, maar dat we aansluiting
zoeken bij de plaatselijke situatie.

40 Vanuit het budget van de FC is ruimte voor maximaal 45 plaatselijke toerustingsdagen per jaar.
42 Bij de kerken begint het langzamerhand door te dringen dat deze mogelijkheid er voor hen is.
Aan het begin van het seizoen 2013-2014 zijn al evenveel afspraken gemaakt met plaatselijke
44 gemeenten als in het hele seizoen 2012-2013.

2 **c. Overig aanbod richting kerkenraden en andere werkers in de kerk**

4 Toerusting 2.0 is via haar voorloper STAGG al jaren betrokken bij het toerusten van werkers in
 6 de kerk in de ruimste zin van het woord. In de loop van de tijd zijn verschillende workshops of
 cursussen ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is de cursus pastorale vaardigheden, die jaarlijks
 een aantal keer op verzoek van de plaatselijke kerken wordt georganiseerd.

8 Voor een totaaloverzicht van het aanbod zie bijlage 2.

10 **d. Tweejaarlijkse landelijk toerustingsdag**

12 Op de verzoek van de LV (en gefinancierd uit budget FC) organiseert Toerusting 2.0 elke twee
 jaar een landelijke toerustingsdag voor ambtsdragers. De eerste keer is deze dag gehouden in
 juni 2012. De voorbereidingen voor de dag in 2014 (14 juni) zal dit jaar starten.

14 Overigens wijkt de feitelijke uitvoering hier af van de oorspronkelijke voorstel van de Commissie
 16 Toekomstig Predikantsprofiel, waarin men een jaarlijkse toerusting specifiek voor voorzitters en
 scribea voorzag. Met instemming van de door de LV ingestelde Stuurgroep Implementatie
 18 Gemeenteopbouw en Toerusting (hierna SIGT) is besloten om deze dag eens per twee jaar te
 organiseren als toerustingsdag voor de hele kerkenraad. Door naar tweejaarlijks te gaan, is de
 20 noodzaak om naar deze dag te komen, groter. Het wordt exclusiever. Daarbij komt, de doelgroep
 is relatief klein is en de doorstroom beperkt. Een tweejaarlijkse bijeenkomst maakt het
 22 makkelijker het programma fris en vernieuwend te houden

24 **e. Toerusting 2.0 in getallen**

26 In 2012 is daadwerkelijk gestart met de uitvoering. In de onderstaande tabel een kort
 cijfermatig overzicht van de het aantal gemeenten dat gebruik heeft gemaakt van de diensten
 van Toerusting 2.0.

28

Betreft	Gerealiseerd		Prognose
	2012	voorjaar 2013	najaar 2013
Plaatselijke toerustingsdag kerkenraad	5	6	11
Advies / Begeleiding	5	3	1
Overige training / cursussen	4	4	5
TOTAAL	14	13	17

30 Bovenstaande cijfers laten zien dat steeds meer kerken gebruik maken van de mogelijkheid van
 een plaatselijke toerustingsdag. De trend is stijgend, maar nog niet op het niveau van 45 per jaar,
 32 waar gezien het budget ruimte voor is. Bij een gelijkblijvende trend zullen medio 2015 jaarlijks
 ongeveer 45 kerken een plaatselijke toerustingsdag houden met begeleiding van Toerusting 2.0.

34

2. Permanente Educatie van predikanten

a. Algemene doelstelling

Permanente educatie van predikanten (PEP) is gericht op het ontwikkelen en versterken van de competenties die de predikant nodig heeft bij de uitoefening van zijn ambt in de gemeente. Uitgangspunt hierbij is het profiel voor de toekomstig predikant, dat door de Landelijk Vergadering Houten is vastgesteld op 26 maart 2011.

We hebben de volgende indicatoren benoemd waarmee we meten of onze betrokkenheid effectief is geweest:

- predikanten leggen de focus bij hun kerntaken: verkondiging, pastoraat en onderwijs
- predikanten geven aan dat deelname aan het programma heeft bijgedragen aan
 - persoonlijke groei en ontwikkeling
 - samenwerking met de kerkenraad
- er is een afname van hulpvragen aan de VAC t.o.v. 2010 en 2011
- meer aanmeldingen bij NGP

Uitgaand van het doel van PEP betekent dit dat de predikanten zich breed kunnen ontwikkelen. Dat kunnen cursussen of trainingen zijn voor specifieke onderwerpen, (academische) verdieping in een bepaald onderwerp, maar ook persoonlijke coaching. Uitgangspunt is dat de keus voor de invulling in verband staat met de groei en ontwikkeling van de predikant in zijn kerntaak. Vanuit Toerusting 2.0 zal steeds gestimuleerd worden dat predikanten hun keus voor de invulling in overleg met de kerkenraad zullen bepalen.

Het PEP-programma bestaat uit twee delen:

1. Geselecteerd aanbod

Dit aanbod is gericht op de volle breedte van de zeven taakvelden die in het predikantsprofiel worden benoemd. In de periode 2012 – 2017 dient minimaal 50% van de PE punten uit het geselecteerde aanbod te worden gehaald. Wat het geselecteerde aanbod is, staat op www.tussengisterenenmorgen.nl. Het geselecteerde aanbod is overigens niet in beton gegoten. Er zal steeds worden gezocht naar verbetering van het geselecteerde aanbod. (Zie bijlage3 voor het huidige aanbod.)

2. Vrije keus

De predikant is vrij om (bij voorkeur in overleg met de kerkenraad) zelf te zoeken naar een invulling van de PE. Vanuit Toerusting 2.0 zullen via de digitale nieuwsbrieven regelmatig suggesties worden gedaan.

Rond de besluitvorming m.b.t. de Permanente Educatie is hierbij door de LV opgemerkt dat de kerken hun predikant in staat dienen te stellen om daadwerkelijk deel te nemen aan het

programma. Uit contacten met predikanten blijkt dat dit lang niet altijd gebeurt, ondanks bijv. de instructie m.b.t. voortgangsgesprekken zoals die door de VAC is opgesteld.

b. Begeleide intervisie

Alle gemeentepredikanten, beroepbare predikanten zonder gemeente en predikanten in bijzondere dienst worden uitgenodigd voor de begeleide intervisie in de nieuwe regio's. De kosten voor deze begeleide intervisie worden (zoals in november 2012 besloten) gefinancierd uit het budget "ontwikkeling preventieprogramma" zoals dit door de LV is vastgesteld. In totaal is maximaal € 10.000 beschikbaar. Wanneer alle predikanten gebruik maken van dit aanbod, is er financiële ruimte voor de bekostiging van vier bijeenkomsten per groep van vijf tot acht predikanten.

c. Coaching

Dat Toerusting 2.0 (via haar voorloper STAGG) betrokken is bij de persoonlijke coaching van predikanten is niet nieuw. Dat doen we al jaren. Met de invoering van het PEP programma is persoonlijke coaching ook meer onder de aandacht van predikanten en kerken gekomen. De verwachting is dat de vraag naar coaching de komende jaren zal toenemen, onder andere vanwege de betrokkenheid van predikanten bij de begeleide intervisie.

d. Overig aanbod PEP programma

De predikanten zijn voor de invulling van hun PEP programma vrij in hun keuze. Het overgrote deel van het geselecteerde aanbod in het PEP programma wordt geleverd door derden.

e. Registratie PE punten

Voor de registratie van hun PE punten kunnen predikanten aan de coördinator Toerusting doorgeven wat zij in het kader van hun PEP programma hebben gedaan. Op de website, www.tussengisterenenmorgen.nl staat een eenvoudig formulier dat de predikanten hiervoor kunnen gebruiken. Tot op heden hebben vijf predikanten hun PE activiteiten doorgegeven.

f. Toerusting 2.0 in getallen

In 2012 is daadwerkelijk gestart met de uitvoering. In de onderstaande tabel een kort cijfermatig overzicht van de het aantal predikanten dat gebruik heeft gemaakt van de diensten van Toerusting 2.0. voor wat betreft de Permanente Educatie van Predikanten.

Betreft	Gerealiseerd		Prognose
	2012	2013	2013
Begeleide intervisie	7	7	20
Persoonlijke coaching	2	6	8
Overige aanbod ²	0	8	20
TOTAAL	9	21	48

De prognose over 2013 gaat er vanuit dat een groot aantal predikanten hun activiteiten in het kader van Permanente Educatie nog zal doorgeven. Het cijfer is gebaseerd op deelname aan het aanbod dat door of via Toerusting 2.0 is georganiseerd.

² Hier is genoteerd wat daadwerkelijk is doorgegeven door de predikanten.

2 3. Digitale kennisuitwisseling – NGpedia

4 Onderdeel van de ‘coherente aanpak van gemeenteopbouw en -toerusting’ is een digitale
6 ontmoetingsplaats voor de uitwisseling van kennis en ervaring tussen kerken en werkers in de
8 kerk. In overleg met binnen de NGK betrokken gremia is vastgesteld dat deze kennisuitwisseling,
in de volksmond NGpedia, een plaats moet krijgen op www.ngk.nl.

10 Na een intensief overlegtraject is duidelijk geworden dat de realisatie van NGpedia binnen
www.ngk.nl het noodzakelijk maakt dat deze site volledig wordt vernieuwd.

12 Het doel van de vernieuwde site, www.ngk.nl is:

- 14 • **Informereren** over wie/wat de NGK is.
- 16 • **Presenteren** van ontwikkelingen in de NGK (landelijk, plaatselijk, commissies, etc.)
- 18 • **Toerusten** door praktische informatie te geven en verdieping te bieden over
16 situaties/uitdagingen rond kerkelijke werkzaamheden/taken. (NGpedia)

18 Om dit te realiseren zal vanuit een kleine kernredactie de inhoud van de vernieuwde site
worden beheerd.

20 Een externe partij zal de bouw en begeleiding verzorgen van deze ‘operatie’ die in september
22 2013 start. De oplevering zal voor het eind van het jaar plaatsvinden. Daarna kan de digitale
24 uitwisseling van kennis en ervaren starten. Het NGpedia dossier zal steeds verder uitgebreid
worden met artikelen die de werkers in de kerk kunnen gebruiken.

2 4. Organisatie en uitvoering

4 a. Coördinatie

De Coördinator Toerusting coördineert de uitvoering van Toerusting 2.0 en legt verantwoording af aan het bestuur. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de coördinator zijn beschreven in de functieomschrijving (zie bijlage 4) en de beschrijving van de Administratieve Organisatie.

10 b. Bestuur

In de zomer van 2013 heeft de STAGG de opdracht teruggeven aan de LV. In samenspraak met het moderamen van de LV is Toerusting 2.0 daarna ondergebracht bij de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP). Sinds 1 augustus 2013 vallen alle activiteiten van Toerusting 2.0 inclusief de aansturing van de mensen, bestuurlijk onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de NGP.

16 Binnen het totale verband van de Nederlands Gereformeerde Kerken zijn naast Toerusting 2.0
18 ook het Missionair Steunpunt, Diaconaal Steunpunt en het Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk
actief op het gebied van toerusting. Met deze organisaties is ook samenwerking gezocht en
20 gevonden. Tevens vinden gesprekken plaats om te onderzoeken hoe verdere samenwerking van
genoemde organisatie de kerken kan dienen.

22

c. Netwerk trainers & coaches

24 De begeleiding, training en coaching van kerkenraden en predikanten gebeurt door het netwerk
van trainers en coaches. Het netwerk van trainers en coaches bestaat uit de volgende personen:

26

Hanneke den Boer	Alex Boshuizen
Arine Brouwer	Marijke Chaudron
Bas Gravendeel	Marieke Jellema
Wilma Koopman	Remmelt Meijer
Carolien Pape	Klaas Quist
Gert-Jan van der Vegt	

28

30

32

34 De diensten die namens Toerusting 2.0 worden verleend aan kerken en predikanten brengen zij
in rekening conform de afgesproken tarieven. De toewijzing van opdrachten vanuit de kerk aan
36 leden van het netwerk vindt plaats op basis van expertise en bereikbaarheid, binnen een straal
van ongeveer 60 kilometer van de trainer of coach.

38

Het netwerk komt twee keer per jaar bij elkaar voor ontmoeting, uitwisseling van ervaringen en
40 deskundigheidsbevordering.

42

2 5. Communicatie

4 Predikanten en kerkenraden worden via onderstaande activiteiten geïnformeerd.

Wat	Toelichting
Digitale Nieuwsbrief	Vijf keer per jaar
Rondgang langs de regio's	Elk jaar vier van de acht
Persoonlijk contact	Gericht benaderen van predikanten en kerkenraden
Mailing aanbod Toerusting 2.0	Jaarlijks persoonlijke brief aan alle predikanten en kerkenraden met daarin: 1. korte beschrijving van het doel en aanbod voor kerkenraden en predikanten.2. Overzicht in kleine brochure

6

2 6. Financiën

4 a. Opstart en ontwikkeling Toerusting 2.0

6 Onderstaand overzicht is beschrijft hoe de middelen zijn besteed die door de LV beschikbaar zijn gesteld voor de opstart en ontwikkeling. In de presentatie van de exploitatie zijn alle aangegane verplichtingen verwerkt, ook als deze nog uitgevoerd moeten worden.

	Begroting 2011- 2013	Voorlopige exploitatie 2011 - 2013	Opmerkingen
Eenmalig beschikbaar gesteld door LV	€ 108.313		€ 1,13 per ziel p.j.
In afdracht meegenomen maar niet door Toerusting 2.0 uitgevoerd			
Organisatie diaconaal steunpunt	€ 7.400		o.v.v. CDC
Cursus kerkelijk werkers	€ 2.960		opzet door NGP
Subtotaal	€ 10.360		
Beschikbaar budget	€ 97.953		
Budgetten Toerusting 2.0			
Kenniscentrum - NGpedia			
Bouw door derden	€ 15.000	€ 16.500	
projectleiding	€ 7.400		*
subtotaal	€ 22.400	€ 16.500	
Permanente Educatie predikanten			
opzetten curriculum	€ 11.100		*
registratie & organisatie	€ 4.270		*
loket voor coaching	€ 8.880		*
subtotaal	€ 24.250		
Toerusting Kerkenraden			
inkoop of opzet spec. modules	€ 7.400		
huidige aanpak ombouwen	€ 11.100		*
ontwikkeling preventieprogramma	€ 22.200	€ 11.100	*
opzet netwerk trainers/coaches	€ 7.400		*
loketfunctie STAGG	€ 3.203		*
subtotaal	€ 51.303	€ 11.100	
Projectleiding			
* projectleiding in budgetten	* € 64.453	€ 65.419	
TOTAAL	€ 97.953	€ 93.019	
Voorlopig saldo		€ 4.934	

2 **b. Begroting en exploitatie 2012**

3 Onderstaand overzicht beschrijft hoe de middelen, die door de LV Houten jaarlijks beschikbaar
4 zijn gesteld voor de coördinatie en uitvoering van Toerusting 2.0, in 2012 zijn besteed. Het
5 bestede bedrag in 2012 is lager dan de begroot. De belangrijkste redenen zijn:

- 6 1. De toerusting van kerkenraden is in 2012 gestart en is daarmee later op gang gekomen.
7 Inmiddels is er meer bekendheid en maken steeds meer kerken gebruik van de
8 toerusting voor kerkenraden. Dit wordt bevestigd door de toerusting in 2013. De
9 verwachting is dat de bedragen in 2014 de begroting zullen benaderen.
- 10 2. Het digitale kenniscentrum wordt in 2013 gebouwd. In 2012 zijn er geen
11 exploitatiekosten gemaakt.
- 12 3. De post onvoorzien is opgegaan aan diverse kosten, inclusief de administratieve
13 afhandeling door de STAGG.

	Begroting 2012	Exploitatie 2012	Vershil
financiële afdracht (à 2,67 per ziel)	€ 85.456		
In afdracht meegenomen maar niet door Toerusting 2.0 uitgevoerd			
Organisatie Diaconaal Steunpunt	€ 7.400		
Beschikbaar voor Toerusting	€ 78.056		
Budgetten			
Coördinatie 2012			
Inhuur coördinator			
subtotaal	€ 31.523	€ 28.741	-2.782
toerusting van kerkenraden (dag per twee jaar)	€ 33.067	€ 3.299	-29.768
onderhoud Ngpedia	€ 1.500	0	-1.500
ambtsdragersdag	€ 8.267	€ 7.279	-988
subtotaal	€ 42.843	€ 10.578	
Diversen, administratieve afhandeling STAGG	€ 3.699	€ 6.187	€ 2.488
TOTAAL	€ 78.056	€ 45.506	- € 32.550

16 Het positieve verschil in 2012 tussen begroting en realisatie (€32.550) is niet bij de Financiële
17 Commissie gedeclareerd en zal ook niet worden geclaimd. Het is aan de Financiële Commissie
18 om te besluiten of en hoe dit bedrag met de kerken wordt verrekend.

20

7. Aanbevelingen

Gebaseerd op de ervaring van de afgelopen jaren, doen wij de volgende aanbevelingen:

1. Laat Toerusting 2.0 ook de komende jaren voortbestaan.

De toerusting van de werkers in de kerken voorziet in een behoefte en vindt steeds meer ingang in de kerken. Het gegeven dat kerken o.l.v. een trainer/coach een plaatselijke toerustingsdag kunnen organiseren, heeft de drempel aanzienlijk verlaagd om te investeren in de gemeenteopbouw en -toerusting.

Om Toerusting 2.0 mogelijk te maken en coördineren is het nodig dat de kerken jaarlijks hun bijdrage blijven leveren, zoals ook door de LV Houten is afgesproken. Rekening houdend met het feit dat Toerusting 2.0 geen middelen besteedt aan de coördinatie van het Diaconaal Steunpunt kan de bijdrage voor Toerusting 2.0 met € 0,23 worden verlaagd van € 2,67 naar € 2,44 per ziel.

In verband met de economische situatie wij doen voor deze periode geen beroep op een inflatiecorrectie op de afdracht per ziel.

2. Stel de predikanten in staat om deel te nemen aan Permanente Educatie.

Het is voor predikanten stimulerend wanneer de kerkenraad zijn predikant actief stimuleert, door tijd en financiën beschikbaar te stellen, om gebruik te maken van het aanbod in de Permanente Educatie.

3. Geef de registratie van de punten van Permanente Educatie een plaats in het overleg tussen predikant en kerkenraad.

De registratie van de PE punten is door de vorige LV verplicht gesteld. In de gesprekshandreiking van de VAC wordt geadviseerd de PE onderdeel te laten zijn van het gesprek. Door de registratie een plaats te geven bij deze evaluatiegesprekken, krijgt de verplichte registratie een functie.

Bijlagen bij rapportage Toerusting 2.0

2

Bijlage 1 - hoofddoelen uit het meerjarenplan

4

De eerste fase van Toerusting 2.0 plaatsen we in het kader van vijf jaar. De activiteiten zijn gericht op de volgende vier hoofd doelen:

6

8

1. Aandacht voor geloofsopbouw van predikant en kerkenraad;
Wie leiding geeft en uitdeelt, moet zelf ook gevoed worden.

10

12

2. Aandacht voor de persoon van de predikant en ambtsdragers en zijn/haar context;
Stabiliteit, evenwichtigheid, zelfkennis, authenticiteit en volwassenheid zijn belangrijk, juist wanneer je als predikant een soms eenzame positie hebt en je leiding moet geven aan jezelf. Dit geldt voor elke ambtsdrager. Vanuit het oogpunt van leiderschap is het belangrijk deze aspecten ook in de toerusting van kerkenraden mee te nemen.

16

18

3. Aandacht voor ontwikkelen van geestelijk en organisatorisch leiderschap door kerkenraad en predikant
Leiding geven is meer dan op de winkel passen. Het is richting geven, voorop gaan en sturen. Predikant en kerkenraad hebben hierin een eigen en onderscheiden taak en verantwoordelijkheid.

20

22

24

4. Versterken van open en veilige verstandhouding tussen kerkenraad en predikant
De samenwerking en ontwikkeling van personen in hun functie en de organisatie als geheel, valt of staat met goede onderlinge verhoudingen. Respect en vertrouwen zijn basale bouwstenen bij het leidinggeven en samenwerken.

26

2 Bijlage 2 – overzicht aanbod Toerusting 2.0 kerken

a. ambtsdragercursus

4 Wat betekent het om ambtsdrager te zijn? Hoe geef je samen met anderen leiding aan de
gemeente? Deze cursus is in het verleden via STAGG aangeboden. Deze moet echter wel
6 geactualiseerd worden.

b. Hoe overleef ik de kerkenraad?

8 Werk in de kerk kan heel opbouwend zijn voor je geloof, je mag mooie dingen meemaken.
Toch is de ervaring van veel ambtdragers dat het soms meer moeite kost dan dat het vreugde
10 geeft. “Hoe overleef ik de kerkenraad” is eigenlijk een serie workshops, bedoeld om als
kerkenraad samen te doen.

12 c. APK voor de kerkenraad

Een aanrader voor kerkenraden die het gevoel hebben in beslag te worden genomen door de
14 urgente zaken. De centrale vraag in deze training: zijn we met de goede dingen bezig.

d. Cursus ‘rechten en plichten’

16 Zelfs de kleinste gemeenschap – bv. een huwelijk van twee mensen – heeft het nodig dat er
(al dan niet beschreven) afspraken ten aanzien van de onderlinge rechten en plichten zijn. Een
18 kerkelijke gemeenschap vormt geen uitzondering op deze regel.

e. Voorzitten van een vergadering

20 Een vergadering in goede banen leiden, recht doen aan de inbreng van de aanwezigen en
tegelijk aan de afgesproken agenda en tijdsduur. Dat is soms makkelijker gezegd dan gedaan.

22 f. Evaluatiegesprekken

Via STAGG zijn gespreksleiders beschikbaar om het gesprek tussen predikant en kerkenraad
24 te leiden. Zie ook de handreiking van de VAC.

g. Ondersteuning bij specifieke processen

26 Er doen zich soms onvoorziene omstandigheden voor, waarbij extern advies of begeleiding
wenselijk is. We luisteren en denken graag met u mee of te kijken of en op welke manier wij
28 in deze specifieke situatie ondersteuning kunnen geven.

h. Cursus pastorale vaardigheden

30 Wat is een goed pastoraal gesprek of contact? Hoe win je vertrouwen en kom je tot de kern?
Hoe ga je om met weerstand? Deze en andere vragen komen aan de orde. De uitwisseling van
32 ervaringen en het oefenen heeft een belangrijke plaats in deze cursus.

i. Workshop Gedragscode voor werkers in de kerk

34 In opdracht van de Landelijke Vergadering is in 2008 een gedragscode opgesteld. Deze code
is bedoeld als handreiking en ondersteuning bij het concreet maken van de Bijbelse richtlijnen
36 in de kerkelijke praktijk.

j. Workshop huiselijk geweld

2 Wat is huiselijk geweld, wat zijn oorzaken en gevolgen, maar vooral, hoe herken je het? Wat doe je en waar kun je eventueel hulp vinden?

4 k. Cursus Eén zijn zonder het eens te zijn

De gemeente is divers en veelkleurig, op tal van manieren. Hoe ga je om met deze verschillen.

6 U krijgt inzicht en concrete handvatten om elkaar in liefde te kunnen blijven vasthouden.

l. Workshop Alles verloren

8 Hoe ga je als pastoraal medewerker of ouderling in gesprek met mensen die een groot verlies hebben meegemaakt?

10 m. Workshop Wel goed maar niet gek

Een workshop over de grenzen in pastoraat en hulpverlening. Wat zijn kenmerken van

12 pastoraat, wat is specifiek hulpverlening? Hoe verhouden deze zich tot elkaar?

2 Bijlage 3 – Geselecteerde aanbod Permanente Educatie Predikanten

Nr.	Naam	Korte beschrijving	PE punten
1	Hoed mijn schapen	Deze training is gericht op het versterken van de persoon van de predikant, zijn roeping, taken en verantwoordelijkheden en (mede) geestelijk leiding geven aan de gemeente. De onderwerpen die aan de orde komen zijn: • Roeping tot pastor • Geestelijk leven van de pastor • Pastor als voorbeeldfiguur • Hoe houd je het vol? Leverancier: Open Doors / ds. Ron van der Spoel	16
2	Gemeenteopbouw via geloofsopbouw	Praktische cursus gericht op geloofsopbouw. Vanuit de verbondenheid met Christus is er de belofte van Hemzelf dat we dan groeien. Dat geldt voor ieder persoonlijk, maar ook als gemeente. Twee pijlers zijn de drievoudige kern en C,B,A methode. Leven uit de Bron is uitermate geschikt om samen met andere ambtsdragers te volgen. Leverancier: Werkgroep Leven uit de Bron / ds. Marius Noorloos	50
3	De preek tegen het licht	Eén van de kerntaken van de predikant is preken. De voorbereiding en het leiden van een kerkdienst kan niet zonder de leiding van de Heilige Geest. Maar het werk van de Geest ontslaat de predikant niet van de taak 'ambachtelijk werk' te leveren. Iedere deelnemer (min. 4, max. 6) brengt bij toerbeurt een preek in. Op deze preek reageren de andere deelnemers en m.n. de coach die aan dit proces leiding geeft. De deelnemers verwerken de verworven inzichten in een volgende preek. Ook deze preek zal worden besproken. Leverancier: Nederlands Gereformeerde Predikantsopleiding / ds. Kees de Groot	16 – 24

Nr.	Naam	Korte beschrijving	PE punten
4	Passie voor preken	Deze training is een specifieke toepassing van de verschillende homiletische modellen die er zijn en door Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP) worden gedoceerd. In deze meerdaagse training gaat het om de volgende elementen: • Dichtbij het Woord (exegese) • Dichtbij de hoorder (homiletiek) • Dichtbij jezelf (meditatie) • Spreek met passie (van hart tot hart) Leverancier: Evangelisch Werkverband / ds. Ron van der Spoel	20
5	Verdieping pastorale vaardigheden	Pastoraat is een wezenlijk onderdeel van de kerkelijke gemeente en behoort tot de kernactiviteiten van de predikant. Maar pastoraat uitoefenen is ook kwetsbaar en niet altijd gemakkelijk. De cursus richt zich op de praktijk, maar heeft ook verdiepende theorie. Aan bod komen onder andere de positie en taak van de pastoraal werker, verdieping in pastorale vaardigheden, werken met levensverhaal, relatiepastoraat en de relatie tussen geloof en psyche. Leverancier: Christelijke Hogeschool Ede	56
6	Intervisie Pastoraat	Naast verkondiging en onderwijs behoort het pastoraat tot één van de hoofdtaken van de predikant. Het is wel een van de meer onzichtbare taken vanwege de vertrouwelijkheid van het pastoraat. Onder begeleiding gaan vier predikanten met elkaar in gesprek over de dagelijkse praktijk van het pastoraat. Leverancier: Toerusting 2.0	10
7	Teamwork in kerk en gemeente	Deze post-hbo opleiding wil de deelnemers inzicht geven hoe samengewerkt kan worden aan je doelen, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid en bekwaamheden. Hierdoor kan de effectiviteit van teams in kerk en gemeente worden vergroot en het werkplezier worden vermeerderd.	56

		Leverancier: Christelijke Hogeschool Ede	

Nr.	Naam	Korte beschrijving	PE punten
8	Predikantenretraite	Een retraite over het werk van de Heilige Geest in de gemeente. Ter versterking van het geestelijk leven van de predikant en het leren luisteren naar de heilige Geest Leverancier: New Wine / ds. Dick en ds. Jeannette Westerkamp	40
9	Persoonlijke effectiviteitstraining	In deze training leren predikanten grip te krijgen en houden op hun taken, activiteiten en verantwoordelijkheden. Leverancier: Predikant & Praktijk / ds. Arnold Huijgen en ds. Daniël Timmerman	16
10	Maatschappelijke stage	Het dagelijks leven van de gemeenteleden is voor het grootste deel buiten de veilige muren van de kerk of een christelijke organisatie. De omgeving kan in sommige gevallen zelf als vijandig worden ervaren. Door stage te lopen in een bedrijf stappen predikanten even uit hun eigen comfortzone en ervaren ze zelf aan den lijve wat vele van de gemeenteleden dagelijks meemaken. Leverancier: Toerusting 2.0	40
11	Begeleide intervisie	Predikanten leren hun eigen leerdoelen vaststellen en zijn in staat hulp te vragen en bieden bij vraagstukken waar de predikant zelf niet uitkomt. Leverancier: Toerusting 2.0	20
12	Persoonlijke coaching	Bij coaching wordt iemand begeleid om in een bepaalde situatie beter te functioneren of een specifieke taak te volbrengen. De leerdoelen worden door de persoon zelf bepaald in samenspraak met de coach. Leverancier: Toerusting 2.0	15

2

Nr.	Naam	Korte beschrijving	PE punten
13	Begeleide supervisie	Supervisie is een vorm van reflecteren op de eigen werkstijl. De predikant verkent en herkent vaste patronen en gaat op zoek naar dieperliggende motieven en overtuigingen. Dit moet leiden tot beter functioneren in volgende situaties. De supervisie kan zowel individueel als in een kleine groep (max. 3 pers.) plaatsvinden. Leverancier: Toerusting 2.0	25
14	Predikanten conferentie	Jaarlijkse conferentie georganiseerd door de eigen predikantsopleiding. Leverancier: Nederlands Gereformeerde Predikantsopleiding	8
15	Change in Church	In deze workshop staat het onzichtbare deel van de verandering centraal. In de ochtend maakt u kennis met de fases in een veranderingsproces. 's Middags gaat het over de keerzijde van veranderingen. Theorie en praktijk gaan deze dag hand in hand. Leverancier: PastoRaad	8
16	Fit for Life	De cursist krijgt in Fit for Life op een snelle en eenvoudige manier handvatten aangereikt om zijn mentale weerbaarheid te vergroten, waardoor hij de opbouw van spanning leert tegen te gaan. Een belangrijke basis voor iedereen die ervaart dat het leven hectisch en veeleisend is. De cursus is zeer gemakkelijk toegankelijk en laagdrempelig, omdat ze per telefoon of over Skype wordt gegeven. Leverancier: ds. Alex Boshuizen	10

2 **Bijlage 4 – functieomschrijving Coördinator Toerusting** ³

Naam	Coördinator Toerusting
Doel van de functie	Realiseren van samenhangende aanpak van gemeenteopbouw en toerusting binnen het verband van de NGK; zowel aanbod gestuurd als vraaggericht. Primaire doelgroepen zijn predikanten en kerkenraden binnen de NGK. Secundaire doelgroepen zijn overig werkers in de wijngaard en predikanten en kerkenraden buiten de NGK.
Plaats in de organisatie	Legt verantwoording af aan het bestuur Werkt nauw samen met de door de LV ingestelde begeleidingsgroep SIGT Stuurt de bij de uitvoering betrokken medewerkers aan, voor zover deze onder verantwoordelijkheid van de Toerusting 2.0 werken
Taken / werkzaamheden	De hoofdtaken zijn: • Coördinatie van alle activiteiten die verband houden met de toerusting van kerkenraden en predikanten, zoals besloten door de LV (zie LV 2010/2011 – 09.02.03) • Ontwikkelen en onderhouden van programma voor permanente educatie van predikanten • Vervullen van rol van ‘makelaar’ voor predikanten en kerkenraden enerzijds en trainers/coaches anderzijds • Geven van trainingen of andere activiteiten in kerken • Organisatie en registratie van permanente educatie • Organisatie van tweejaarlijkse ambtsdragersdag • Ontwikkelen en onderhouden van een netwerk van coaches en trainers t.b.v. toerusting van kerkenraden • Coördinatie van digitale uitwisseling van kennis via zogenaamde NGpedia • Promotie van Toerusting 2.0 als kennisorganisatie op het gebied van gemeenteopbouw en -toerusting
Verantwoordelijkheden	• Opstellen van jaar – en meerjarenbegroting • Realisatie van vastgestelde jaar- en meerjarenplannen • Kwartaal rapportage richting bestuur en SIGT • Registratie en facturatie van geleverde diensten (evt. gedelegeerd)
Bevoegdheden	• Procuratiebevoegdheid binnen de vastgestelde begroting • Vaste adviseur bestuur

4

³ Vastgesteld in bestuursvergadering mei 2012

2 Bijlage 5 – LV 2010/2011 – 09.02.03

4 Werkers in de kerk - Uitvoeringskosten Predikantsprofiel (LV2010/2011 - 09.02.03) -
6 besluit 26 maart 2011 (agendapunt 150)

8 De kerken in Landelijke Vergadering bijeen te Houten op 2011 hebben kennis genomen van het
10 rapport van de Commissie Toekomstig Predikantsprofiel (code LV2010-09.02.01) en in het
12 bijzonder van de adviezen, zoals verwoord in Code: 09.02.01-06.c. Zij hebben positief besloten
14 over de adviezen A t/m I en zullen tot uitvoering daarvan overgaan.

12 Overwegen dat

- 14 1. de kerken hebben besloten aan de STAGG te verzoeken om de coördinatie en organisatie
16 op zich te nemen van alle elementen die leiden tot een coherente aanpak van gemeente
18 (op)bouw en -toerusting (van kerkenraden en predikanten) met de daarbij behorende
20 verhoging van de landelijke afdracht;
- 22 2. de besluiten A tot en met I zijn genomen in het volle bewustzijn van de financiële
consequenties, zoals verwoord in het rapport: "Kostencalculatie behorend bij praktische
uitwerking CPP rapport";
- 24 3. in genoemd rapport een aantal keuzes worden voorgesteld inzake de financiële
afhandeling, die in de vergadering van 12 maart 2011 door de kerken zijn gemaakt;
- 26 4. het wenselijk is om die keuzes inhoudelijk en financieel eenduidig vast te leggen.

24 Spreken uit dat

- 26 1. het voor de kerken van belang is om gezamenlijk op te trekken in de toerusting van
28 kerkenraden, predikanten en kerkelijk werkers en daarom zowel de ontwikkeling als de
30 uitvoering van de activiteiten zoveel mogelijk in één hand te leggen;
- 32 2. de kerken de verplichting zijn aangegaan om financieel bij te dragen in de centrale
ontwikkeling van de genoemde cursussen en toerusting en recht hebben op deelname
aan de landelijk georganiseerde cursussen en toerusting van kerkenraden;
- 34 3. de ontwikkelkosten en de kosten voor dat deel van de uitvoering dat landelijk wordt
36 geregeld, door de STAGG rechtstreeks aan de Financiële Commissie worden
gefactureerd;
- 38 4. de aard en de betaling van de permanente educatie voor predikanten een lokale
verantwoordelijkheid zijn en worden opgepakt in samenspraak tussen de predikant en
de kerkenraad;
- 40 5. de kerken de coaching voor hun predikant, die hieraan behoefte heeft of die langer dan
10 jaar actief is in dezelfde gemeente, zelf initiëren en betalen, waarbij zij gebruik
kunnen maken van de loketfunctie van de STAGG voor toegang tot een netwerk van
coaches;
- 42 6. de opleiding van de kerkelijk werkers en de betaling daarvan een lokale
verantwoordelijkheid is, waarbij de kerken gebruik zullen maken van de landelijk
ontwikkelde cursus.

44

Besluiten dat

- 46 1. de eenmalige investeringen van € 108.113,= voor opzet en ontwikkeling worden
48 gespreid over 3 jaar; waarbij de STAGG dat bedrag voorfinanciert en in drie gelijke delen
factureert aan de FC, te beginnen in 2011;
- 50 2. de kerken zich daartoe verbinden om de jaarlijkse bijdrage aan de FC gedurende de jaren
2011, 2012 en 2013 te verhogen met € 1,13 per ziel, waardoor wordt voorzien in:

- 2 a. De eenmalige opzet van een virtueel kenniscentrum in een Wikipedia model;
ontwerp van inhoud; toegang- en beheerregels;
- 4 b. Opzetten van een curriculum voor permanente educatie voor predikanten, zoveel
mogelijk gebruik makend van modules die door derden reeds worden aangeboden;
het geheel in samenwerking met de NGP;
- 6 c. Opzetten van registratie en organisatie van de permanente educatie;
- 8 d. Opzetten van een Loket (actief aanbod) voor coaching van predikanten, inclusief
het opzetten van een netwerk van coachende professionals;
- 10 e. Opzetten (zelf maken of inkopen) van modules voor de educatie van
kerkenraden, zoals (kerk)recht, voorzitterschap, conflicthantering, alles gericht op
voorzitter en scriba.
- 12 f. De aanwezige aanpak m.b.t. gemeente(op)bouw bewerken zodat die past in het
kader van het CPP-rapport en vervolgens waar nodig uitbouwen;
- 14 g. Ontwikkeling (in nauw overleg met derden) van een preventieprogramma om te
helpen voorkomen dat predikanten en/of kerkenraden in conflictsituaties terecht
16 komen.
- 18 h. Opzetten van een kwalitatief hoogwaardig netwerk van trainers en coaches voor
toerusting van de kerkenraden.
- 20 i. Opzetten van een Loketfunctie (actief aanbod) voor de toerusting van kerkenraden
- 22 j. Organisatie van een diaconaal steunpunt (in nauwe samenwerking met derden)
- 24 k. Het coördineren van het opzetten van een cursus voor kerkelijk werkers (feitelijk
in uitvoering bij de NGP)
- 26 3. de jaarlijkse kosten van € 85.456,= voor de uitvoering landelijk te dragen, te beginnen in
2012;
- 28 4. de kerken zich daartoe verbinden om de jaarlijkse bijdrage aan de FC met ingang van het
jaar 2012 te verhogen met € 2,67 per ziel, waardoor wordt voorzien in:
 - 30 a. Onderhoud en beheer van het virtueel kenniscentrum;
 - 32 b. Loketfunctie voor permanente educatie voor predikanten (registratie; organisatie
en actualisatie)
 - 34 c. Loketfunctie voor de toerusting van kerkenraden inclusief het op peil houden van
een landelijk netwerk van trainers en coaches;
 - 36 d. Training van kerkenraden met het oog op gemeenteopbouw en het voorkomen van
conflictsituaties (1 dagdeel per kerkenraad (8 personen gemiddeld) per jaar);
 - 38 e. Het up-to-date houden van een diaconaal steunpunt (in nauwe samenwerking met
derden)
- 40 5. de kerken zich verbinden om de jaarlijkse kosten van naar schatting € 36.400,= lokaal te
dragen, waardoor wordt voorzien in:
 - 42 a. de uitvoering van de permanente educatie van de predikanten; te weten ongeveer
x per predikant
 - b. de training van kerkelijk werkers in de NGK-identiteit, te betrekken via het loket
bij de STAGG.